Interview u časopisu Ugostiteljstvo i turizam

GUSTE SANTINI, **ekonomski analitičar**

KRAJNJI JE ČAS ZA OZBILJNU POREZNU REFO

RAZGOVARALA: BRANKA DRONIĆ

Bez uporišta u izvoznoj filozofiji i akumuliranja novih vrijednosti nema ni ozbiljne porezne reforme. Sadašnji potrošni model poreznog sustava je neodrživ i odmah moramo krenuti s ozbiljnom poreznom reformom, ali ne kozmetičkim metodama nego se prihvatiti kirurgije. Stanje u zemlji je kritično i krajnji je čas da krenemo u suštinske promjene - upozorava ekonomski analitičar Guste Santini u razgovoru za časopis Ugostiteljstvo i turizam. On naglašava da ozbiljnu poreznu reformu nećemo moći provesti bez konsenzusa na nacionalnoj razini želimo li pronaći put za izlazak iz krize i svakako moramo zaboraviti na parcijalne interese. Način na koji je to moguće postići pružio je u svom posljednjem modelu porezne reforme koji je objavio u knjizi "Porezna reforma i hrvatska kriza" potkraj prošle godine.

S obzirom na kritično stanje u zemlji i previranja na globalnom tržištu koje je u ovoj godini poljuljala devalvacija eura, što bi trebalo odmah poduzeti? Gdje su uzroci takvoj krizi i što nas očekuje na jesen?

Evidentno je da je globalna kriza bila katalizator negativnih kretanja, ali ona nije uzrok hrvatske krize. Hrvatska ima svoju krizu koju sustavno gradi od 4. listopada 1993. godine kada je donesen Stabilizacijski program, koji sam nazvao "antiinflacijski". Sjećate se da je tada tečaj hrvatskog dinara zamrznjen za one famozne četiri šilovke (Stabilizacijskim programom ponuđena je gornja granica vrijednosti DEM za 4,444 HRD). Od tada se i akumuliraju svi problemi, pa danas imamo ovo što vidimo. Više se ti problemi nisu mogli skrivati, a ja sam još u veljači 2008. godine rekao da je hrvatska u krizi. Tada to nitko od vladajućih nije htio priznati, čak su birali da se nama kriza nije ni dogodila, a sada je to, eto, činjenica. Danas je očito da se otkako je uveden fiksni tečaj kune sustavno devastira domaća proizvodnja, imamo sve manje robe za izvoz, procali smo vitalne sektore gospodarstva i imamo visok inozemni dug. Kako pronaći put za izlaz iz takve situacije, a znamo da on neće biti jednostavan? Nemamo ni vremena za odgađanja, jer sve što ne učinimo sada za godinu dana uložit će prilu i bit će teže ostvarivo. Kad sviju najnoviju poreznu reformu usporedim s prvom koju sam izradio 1995. godine očito da je ova daleko rigoroznija i asocijalnija. Prema tome, nema tu previše priče niti izlaska iz krize bez ozbiljne porezne reforme i krsanja javnih rashoda. Sigurno se do rješenja može doći i na drugačiji način, ali pitanje je po kojoj cijeni. Reformom poreznog sustava mora se otvoriti prostor za ra-

> Reformom poreznog sustava mora se otvoriti prostor za dati poticaj izvoznom dijelu gospodarstva da podigne vrijednost. To je moguće postići povećanjem neizravn potrošnje i povećanja štednje, dok bi se smanjivanjem ra sniżavanje cijene koštanja robe u izvozu.